UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien. I. C. Praestantissimi Volumen ...

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Vltimarvm Volvntatvm, Svccessionvm, & Legitimationum materias distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm CXXXIIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96520

Visual Library

tem conſiderabile,qđ ipſum D. Ioannē releuare,
21 & excuſare debuerit,nā † legatum,ſiue fideicōmiſ
ſum debetur ſm naturam,& qualitatem rei in lega
to vel fideicōmiſſo deductæ.l. legatū eſt. §. fundus.
ff.de leg. 1.& facit.l.nutu.§.colūnis.ff.de lega. 3.Præ
terea poſito,ſed non conceſſo,iuſtū & legitimū im
pedimentum ex tali facto reſultaſſe,tñ dr̃ illud nō
22 obſtare,quia † ad hoc,vt impedimentū allegatum
releuet,oportet conſtare,ꝙ illud allegans uſus fue-
rit diligētia ſua,vt puta in caſu noſtro,in ſe præſen-
tando debitis,& congruis temporib.ad locū dicti
montis,& petendo pagas, & obuentiones pro tpe
decurſas ſibi ſolui,ac ꝓſtādo per ipſum nō ſtare,
quin illas exigat, atq; recipiat,ad tradita plenè per
Bart.&alios in l.2.§.quod diximus.ff.ſi qs cautio;&
in l.ſi p̄ſes.C.de appel.per Alex.in l. de pupillo. §.ſi
quis ipſi prætori col.2.verſ.Item nota,ꝙ ubi qs.ff.de
noui oper.nuncia.Quod quidē in caſu noſtro factū
fuiſſe non conſtat,ergo &c. Adde,ꝙ tex.in d.§.ſed
& in hmōi,ſuper quo ēt fundata eſt cōcluſio facta
pro fideicōmiſſario,ſimpliciter conſiderat,ꝙ actio
competens pro penſionib. & uſuris inueniatur eſ-
ſe in ipſa re principali contenta in fideicōmiſſo tpe
reſtitutionis,ſiue p̄ſtationis de eo faciēdæ,ideò nō
intereſt,qūo,& ex qua cā illud cōtingat,cū lex gn̄a
liter,& ſimpliciter loquens ſit gn̄aliter, & indiſtin-
ctè intelligenda l.1.§.& gn̄aliter.ff.de lega. præſtan.
¶ Quarto ad not.per Bar.in d.l.fi.C.de iure fiſci, &
per Bal.in d.l.1.C.de uſur.& fruct.leg.cū concordā-
tib.rn̄ſum fuit ſupra,illa procedere in penſionib. &
obuētionib.iam debitis & decurſis,& in illis,q̄ pp
fructus iam perceptos debentur, nos aūt loquimur
de pagis,& obuētionib.nondū decurſis, nec debi-
tis pp decretū DD.Venetorum ſuperius deductū,
& de non debitis pp aliquos fructus,q̄ nunq̄ iudi-
cantur perceptæ,niſi actualiter,& cum effectu per-
cipiantur,ut latè declarat Soc.in d.conſ. 100. & Sa-
lic.in l.Iulianus.§.ſi fructib.ff de actio.emp. ¶ Quin
to non obſtat,eum dicebatur,ꝙ ſicut in reſtitutio-
nē fideicommiſſi uniuerſalis de hæreditate, q̄ fru-
ctib.augetur,regulariter non ueniunt fructus aliæ-
que acceſſiones d.l.in fideicommiſſaria.ff.ad Treb.
ita & magis uenire non debent in reſtitutionē,ſeu
præſtationem fideicommiſſi facti de re particulari,
q̄ ex fuctib.incrementū non recipit; Quia rn̄det,ꝙ
23 † fructus,& acceſſiones medij tpis ab hærede gra-
uato percepti,& perceptæ ex reb. & corporib. hæ-
reditarijs,& poſt aditam hæreditatē non ſunt, nec
cenſentur hæreditarij,ſiue hæreditariæ,ꝓpea hære-
ditatē non augent d.l.in fideicōmiſſaria, ibiq; Paul.
Alex.& alij:Data igitur paritate,non eſt in hoc dif-
ferentia inter fidecōmiſſum particulare,& fideicō
miſſum vl̃e,nam aut fructus fuerūt ab hærede gra-
uato percepti,& recollecti ante morā, aut non,&
primo caſu illi nō ueniunt in reſtitutionē fideicō-
miſſi tam particularis,q̄ uniuerſalis d.l.in fideicom
miſſaria,d.l.Licinius,& d.l.filiū cū alijs ſupra alle-
gatis;aut non fuerunt percepti,nec habiti pro per-
ceptis,prout in caſu noſtro, & tunc in reſtitutionē
veniunt.ut ꝓbatur in d.§.ſed & in hmōi cū ibi not.
per Ang.& ſcrib.& ſupra dictū fuit. ¶ Vltimo non
aduerſaf id,qđ voluit Paul.de Caſt.in d.l.in fideicō
miſſaria limitādo gl.in d.l.in fideicōmiſſi.uolens,ꝙ
fructus ſati ab hærede licet ſint pendentes tpe,quo
legatū, uel fideicōmiſſum p̄ſtandū,ſeu reſtituēdū
eſt,tñ non ſequūtur legatariū, vel fideicōmiſſariū,
ſed ſunt ipſius hæredis,ac de illis idē, qđ de perce-
24 ptis iudicatur;Nā † ad hoc primo dici pōt illud di-
ctum iure non ꝓbari,nec Paul.pro eo legē aliq̄ alle
gat,& erubeſcimus,cū ſine lege loquimur l.illā C.
de collat. Qūinimmò illud eſt ꝯ mentē gl.in d.l.in fi
deicōmiſſi & ꝯ tex.in d.l.herennius,aliaq; ſimilia iu
ra ſupra allegata:Nec illud inueni ab alio tactū,ſeu
recitatū.Secundo poſito illo ꝓ vero pp auctorita-
tē tanti uiri,tñ adhuc dr̃ nō obſtare in caſu noſtro,
in quo obuentiones,& pagæ dicti montis pro illo
tpe,quo mons ſtetit clauſus, non cucurrerunt,nec
d. D.Ioanni debitę fuerunt,ita ꝙ non potuerint di
ci ſatæ,ac ēt quia illæ non uenerunt,nec debitæ fue
runt ex ꝓuiſione,opera,& induſtria ipſius hæredis,
ꝓut contingit in fructib.ab ipſo hęrede ſatis,ſed ve
nerunt,debitæq; fuerunt ex ꝯctu, prouiſione ipſius
teſtatoris,ad quē creditū dicti mōtis pertinebat,in
ter q̄ eſt differētia,maximè in terminis noſtris,vt ꝓ
batur in d.l.deducta §.q poſt ff.ad Treb.& ex ijs pa-
gas,ſeu obuētiones p̄dictas deberi filiab.d.D.Ioan-
nis illius hæredib.& cōſequenter illis de Fontanel-
lis de iure magis eſſe exiſtimo. Laus Deo.

SVMMARIVM.

1 *Legatum in dubio animo cōpenſandi cū debito neceſſario factū videtur,& quomodo neceſſarium eſſe debeat, nu.16.*
2 *Legatum factum pro omni eo,& toto,quod quis poſſet petere,& exigere in bonis,& hæreditate teſtatoris,in dubio animo compenſandi cū debito factum intelligitur,& quando.*
Et an id ſit uerum,& quomodo nu.17.
3 *Exceptio firmat regulam in non exceptis.*
4 *Voluntas teſtatoris,quæ ex coniecturis colligitur,euidens uoluntas eſſe dicitur.*
5 *Filia in reb.certis à patre inſtituta, & iuſſa ſtare tacita,& contenta,& ꝙ plus de bonis ſuis petere non poſſit,pōt dotem maternam ſibi debitam in bonis patris petere,ſecus ſi prohibita eſſet,ne plus de bonis,& hæreditate patris petere poſſet;& an id ſit uerum nu.17.*
Et quid ſi dictum eſſet ſuper bonis,et hæreditate patris,ibidē.
6 *Filia inſtituta ultra legitimā,& dotē maternam cū illa clauſula pro omni eo,& toto,quod petere, ſiue prætendere poſſet ſuper hæreditate patris,nihil amplius petere poteſt.*
7 *Et agnoſcendo legatum,nihil ultra poteſt petere,etiam ſi legatum eſſet minus dote ſibi debita.*
Et an id ſit uerum,& quomodo nu.21.
8 *Legatarius agnoſcendo dicitur legatum agnoſcere cum onere adiecto,& repudiando onus etiam legatum repudiat.*
9 *Legatum conſiſtens in quantitate non cenſetur factum animo compenſandi cum debito in ſpecie conſiſtenti.*
10 *Teſtator in dubio ur̃ uoluiſſe cōformare ſe cū diſpoſitione iuris*
11 *Compenſatio facilius inducitur,& præſumitur cum debito neceſſario,quam cum uoluntario.*
12 *Legatum non concurrens cum debita non dicitur factum contemplatione debiti,& animo compenſandi.*
Et quando animo compenſandi factum dicatur.
13 *Authen.Præterea.C.unde uir,& uxor declaratur.*
14 *Affectio maior præſumit̃ erga natos,q̃ erga nondum natos.*
15 *Teſtatoris uoluntas interpretanda eſt, ut per eam æqualitas inter filios,& filias ſeruetur.*
17 *Legatum factum filiæ pro omni eo,& toto,quod poſſet petere,& exigere in bonis,& hæreditate patris,an cenſeatur factū animo compenſandi cum dotibus maternis.*
18 *Filia incōgrue dotata pōt ad ſupplementū dotis cōgruæ agere.*
19 *Apparatus nuptiales filiæ de iure, ſicut dos, debentur.*
20 *Verba potius ſuperflua,& fruſtratoria debent reddi, quàm quod operentur effectum contrarium diſpoſitioni iuris, & contineant præiudicum alterius.*

EPITOME.

LEgatum factū filiæ pro omni eo,& toto,quod ipſa petere,& exigere poſſet in bonis,& hæreditate teſtatoris non compenſari cū dotib. maternis ipſius filiæ aliàs à teſtatore habitis,& receptis,& à filia agnitum,& acceptatum nō impedire ipſam filiā,quo minus dictas dotes maternas vltra legatum ab hęrede ſcripto petere,& conſequi poſſit,hic demonſtratur.

CON-

CONSILIVM CXXXIIII.

VIſis,& diligenter conſideratis uerbis teſta-
mēti Iacobi, & præſertis legati facti Mag
dalenæ ipſius teſtatoris filiæ ex prima il-
lius uxore,ſuper puncto propoſito, an Magdalena,
quę dictum legatum agnouit,& acceptauit, poſſit
ab hærede dicti teſtatoris petere dotes maternas,
quas aliàs ipſe teſtator habuit,atq; recepit: vr̄ prima
facie ex plurib. dicēdum,ꝙ dictas dotes petere nō
poſſit,& primo,quia † cum illarum debitum videa
tur neceſſariū,legatum poſt poſtea Magdalene fa-
ctum cenſetur in dubio ei factum animo cū illo de
bito neceſſario cōpenſandi l.ſi cum dotē §.ſi pater.
ff.ſolu.matri.& l.hmōi §.cū pater ff.de leg.1. & l.qm̄
nouella C.de inoffi.teſt.¶ Secundo,quia † cū dictū
legatum fuerit Magdalenæ relictū pro omni eo,
& toto,qđ ipſa petere,& exigere poſſet in bonis, &
hæreditate teſtatoris,ꝑꝑ hæc uerba legatum intelli
gitur factum animo compēſandi ēt in caſu, in quo
aliàs in dubio ſecus eſſet,vt vr̄ probari in l.credito-
rem in fi.ff.de leg.2.l.1.§.ſciendū C.de rei vxo. actio
l.compenſandi C.de hæred.inſti.&l.ſi vxor tua,ubi
caſus de hoc vr̄ C.de bonis auctor. iud. poſſid. Qđ
aūt ſub illis uerbis gn̄alibus pro omni eo,& toto te
ſtator uideatur ſenſiſſe de dicto debito dotiū ma-
ternarū,oſtēditur primo ex gn̄alitate illorū uerbo
rum,nam qui omne dicit, nihil excludit c. ſolite
de maio.& obed.& l.à procuratore. C.manda. Se-
cundo ex illorum uerborum geminatione,ibi pro
omni eo,& toto.q̄ geminatio multum ſolet opera
ri ad l.baliſta cum ibi nota.ff.ad Treb.Tertio ex illa
reſeruatione,ſeu exceptione facta per teſtatorē in
ipſo legato,dum dixit,ſaluis infraſcriptis, ut infra
dicetur,ubi teſtator uocauit Magdalenā ad quin-
tam partem hæreditatis eueniēte ꝯdōne ibi poſita:
Quæ exceptio,& reſeruatio facta vr̄ operati,vt ſub
illis uerbis pro omni eo,&toto includatur ēt dictū
debitum dotiū maternarū,cū † exceptio firmet re
gulam in nō exceptis l.nam ꝙ liquidè in fi.ff.de pe.
leg.l.quæſitū §.deniq;,& ibi Bart.ff.de fund.inſtruc.
& Bar.in l.gn̄aliter §.vxori ff.de vſufru. leg. Quarto
& fortius,nā cum non appareat ipſam Magdalenā
poſſe in bonis,& hæreditate dicti teſtatoris quicq̄
aliud petere,& exigere præter dotes maternas, illa
uerba pro omni eo,& toto, ne ſint fruſtratoria,&
ſuperflua,neceſſariò referuntur ad id,qđ Magda-
lena petere,& exigere poſſet occaſione dictarū do
tium,arg.l.ſi qn̄ ff.de leg.1.c.ſi Papa,de priuileg.in 6.
& hr̄ per Bal.in teminis noſtris in l. liberti col. 8.C.
de oper.libe.& in l.qm̄ nouella col.fi. uerſi.Nota ꝙ
dicit ſpāliter C.de inoffi.teſt.ubi Bal. tenet ſuffice-
re,ꝙ ex aliqua coniectura appareat, patrem, qui le-
gauit,ſenſiſſe de hmōi compenſatione,pro quo al-
legat l.licet imperator.ff.de leg. 1.& l. cum propo-
neretur ff.de leg.2.quib.adde ēt bonū tex.in l. ſi qs
locuples in fi.ff.de manum.teſta.quib.iurib.probat,
ꝙ † uoluntas teſtatoris,q̄ ēt ex coniecturis colligi
tur,dr̄ eſſe euidens uoluntas.¶ Prædictæ concluſio
ni conueniunt ēt notata per Bar.in l.ut iuriſiurādi.
§.ſi liberi col.fi.in fi.ff.de oper.liber.quē ſequitur ēt
Bal.in d.l.qm̄ nouella col.fi.tenet.n.ibi Bar.† ꝙ qn̄ pa
ter inſtituit filiā in rebus certis,& iuſſit eā ſtare taci
tam,& contentam,qđq; plus de bonis ſuis petere
non poſſit,& dictæ res ſint ultra legitima, ipſa filia
tūc poſſit dotem maternam ſibi in bonis patris de
bitā petere,q̄a bona dn̄r deducto ęre alieno l.bono
rum,& l.ſubſignatum §.bona. ff. de uerb. ſignifi. &
ideò filiam petendo dotem maternā,petit illā tanq̄
æs alienum,& non tanq̄ bona,ſiue de bonis patris.

Cum itaq; in caſu noſtro teſtator non dixerit ſim-
pliciter ī bonis,ſed adiecerit,& in hæreditate,q̄ cō
tinet ēt æs alienū l.hæreditatis appellatio,& l. pecu
niæ.§.hæreditas ff.de verb.ſig.& ſic ceſſet illa ratio
Bart.utiq; de mente ipſius vr̄ eſſe, ꝙ dos materna
in caſu noſtro peti non poſſit,& hæc concluſio for
tificat̄ ex eo,qđ ponit Bal.in l.pe.C. de hæred. actio.
qui tenet,ꝙ per illa uerba,ne quis poſſit plus pete-
re,uel habere,tolluntur obligationes,licet non do-
mina,allegādo nota.per Bar.in d. §. ſi liberi.Et for-
6 tius corroboratur † ex nota.per Bald. in d. l. liberti
col.7.uerſ.attende tn̄ C.de oper.liber. ubi uoluit, ꝙ
filia inſtituta ultra legitimam,& dotē maternam,
adiecta hac clauſula pro omni eo,& toto, qđ pete
re,ſiue ꝓtendere poſſet, ſuper hæreditate ipſius pa-
tris nihil petere poſſit,per q̄ doctrinā caſus noſter
7 decidi vr̄.Et pro hac parte facere vr̄ illud, † qđ uo
luit Paul.de Caſt.in d.l.ſi cum dotē §.ſi pater,quē ſe
quitur Alex.ibi col.2.uerſ.ſed quid ſi pater, ubi te-
net filiā,cui fuit factum legatum, prohibitam plus
petere,agnoſcendo legatum,non poſſe aliquid ul-
tra petere,ēt ſi legatū contineret minus dote ipſi fi
liæ debita,arg.l.cum ab uno in prin.ff.de lega.2. &c.
officij de teſtam.ergo idem à fortiori dicendū eſ-
ſe vr̄ in caſu noſtro,in quo forte legatū plus conti-
net,q̄ ſit dos materna. ¶ Vltimo accedat ratio in
promptu,quia Magdalena agnoſcendo legatum ſi
bi factum pro omni eo,& toto, ꝙ poſſet petere in
bonis,& hęreditate patris, vr̄ conſenſiſſe oneri de
nō petendo dotes maternas, nec quicq̄ aliud: quia
8 † legatarius agnoſcendo, & acceptando legatum,
cenſetur illud agnoſcere cū onere ipſi legato adie
cto;in tm̄ ēt,ꝙ repudiando onus legato adiectum,
intelligitur ēt legatum repudiaſſe,ut eleganter tra
dit Alex.poſt Salic.in l.omnia in 4.nota.ff.ſi cer. pe-
ta.¶ Hæc ſunt,q̄ in fauorem hæredis ſcripti in teſtō
mihi ſuccurrerūt,q̄ & ſi vn̄r ſtringere, tn̄ rectius, &
diligentius rē ipſam intuens ꝯrīam ſn̄īam magis de
iure ſequendam eſſe in hoc caſu exiſtimo. nam ad
9 fauorē Magdalenę in primis conſidero † dotes ma
ternas illius conſiſtere in pecunia,& ſic in quantita
te;& legatum,ſeu relictum ei factum fuiſſe de tot
bonis ipſius teſtatoris,q̄ computatis dotib.aliàs ha-
bitis,& receptis per ipſam Magdalenā ab eius pa-
tre tpe,quo nuptui tradita fuit,aſcendant ad ſum-
mam librarum mille.Quo in caſu cum legatū hoc
conſiſtat in ſpecie,& debitum in quantitate,legatū
non intelligitur factū animo compenſandi cum il-
lo debito,ex quo de ſpecie ad quantitatem non fit
compenſatio l.ſi conuenerit ff. de pigno. actio. &
nota.in l.fi.C.de compenſat.nec aliud pro alio ſo-
lui pōt l.2.§.1 ff.ſi cert.peta.& ita tenent, & decla-
rāt Bar.Bal.& Paul.de Caſt.in d.l.hmōi §.cum pater
ff.de leg.1.per l.ſi pater pro filia. ff. de collat. dot.&
idem tenet ēt Bal.in l.filia legatorum C.de leg.& in
l.qm̄ in priorib.ibiq; Salic. C. de inoffi. teſta. & Bal.
in d.l.liberti col.7.uerſ.attende C.de oper. liber. &
in l.ſi vxor tua.C.de bon.auctor.iud.poſſide.Et q̄uis
Alex.in d.§.cum pater,& in d.§.ſi pater,ibiq; Imol.
& Roma.in auth.pręterea.C.unde uir, & vxor, te-
nuerint ꝯrium per tex.in d.§.ſi pater, qui loquitur
de filia hærede inſtituta,& in hæreditate contineri
res ēt in ſpecie conſiſtentes non eſt dubium, & ni-
hilo minus ibi compenſatio facta intelligitur: tn̄ te
nendo opinionē Bart.q̄ vr̄ communior, replicari
pōt,ꝙ tex.in d.§.ſi pater non obſtat: nam quatenus
loquitur de filia hærede inſtituta à patre,& denegat
actionem ipſi filię aduerſus hęredes mariti, à quib.
pater abſente filia dotē exegerat,nō denegat actio
nem ea ratione,quia per inſtitutionem factā de fi-

lia

lia intelligatur facta cōpenſatio debiti dictæ dotis
exactæ,ſed ex ui regulæ,quæ habet, ꝙ ex qua per-
ſona qs lucrū ſentit,factum eius non debet impro
bare,ut expreſsè ſentit ibi gl.& Bart. & dum poſtea
tex.ibi ſubdlt de cōpenſatione,nō refert ſe ad illū
caſum,in quo filia fuit hęres inſtituta,ſed ad alium,
vz,qn̄ pater filiæ legauit. ¶ Et hanc concluſionē
10 Bart.& ſequacium cōfirmo,qa † teſtator in dubio
vr̄ voluiſſe conformare ſe cū diſpoſitione iuris, ad
tradita in l.hæredes mei §.cū ita ff.ad Treb. & in l.
Gallus §.quidā rectè ff.de liber.& poſthu. & lex di-
ſponit non fieri cōpenſationē de ſpecie ad quanti-
tatem ad not.in d.l.fi.Quæ concluſio vr̄ à fortiori
procedere in caſu noſtro,in quo debitū dotiū ma-
ternarū nō eſt neceſſariū neceſſitate legali, ſed uo-
luntariū,qa ab initio fuit ꝯctum ex voluntate libe-
11 ra ipſius patris,& † facilius inducit̄, ſiue p̄ſumitur
cōpenſatio cū debito neceſſario,q̄ cū uoluntario,
ut probatur in d.l.creditorē,iuncto d.§.ſi pater,&d.
§.cū pater,ibiq; per docto.&ideò ſi Bar.& ſequaces
tenent,ꝙ qn̄ legatū conſiſtit in ſpecie, & debitū in
quantitate,uel è ꝯ,non inducitur cōpenſatio cum
dębito neceſſario,multo magis nō inducet̄ cū uo
luntario,prout in caſu noſtro. Secundo principali-
12 ter conſidero,ꝙ † ex quo quantitas legata non cō
currit cum illo debito dotium maternarū,dictū le
gatū non vr̄ factum contēplatione dictarum dotiū,
&ſic animo cōpenſandi cū illis, vt probat̄ in d.l.ſi
pater pro filia ſ͞m intellectū Iacobi de Aren. relatū
per Alex.in d.§.cū pater col.2.uerſ.& tenendo hanc
opinionem:&hoc tenet ēt ibi Paul.de Caſ.per l.cū
centum ſ͞m intellectum Iacobi de Aren.& Bar. ibi
ff.de adimen.lega.&licet Alex.ibi poſt Bal.& Imol.
ꝯrium teneat per tex.in d.auth. præterea in fi. q ſ͞m
Alex.cū dicat ſimpliciter,& indiſtinctè legatū im-
putari portioni debitę ex d.auth.non vr̄ attendere,
an quantitas legata concurrat cū illa portione debi
ta,nec ne:tn̄ ad illum tex.pōt rn̄deri,ut in ſimili rn̄-
det Aret.ibi col.1.in fi.circa illam quæſtionem,ꝙ ſi
maritus ex forma ſtatuti debet lucrari certā partē
dotis,& uxor ei aliquid legat,an dictū legatū com
putet̄ in dicto lucro ex ſtatuto debito, licet .n.cōi-
ter teneatur,ꝙ ſic,tn̄ Bal.& Areti.ibi ꝯriū tenent &
quia tex.in d.auth.præterea vr̄ obſtare : ideò Areti.
13 rn̄dendo dicebat illum tex.non obſtare, qm̄ † lega-
tū ibi ideò cum illa portione debita cōpenſatur,qa
illa portio capitur,& debetur iure hæreditario , ut
probatur in d.auth.in corpore unde ſumitur de ex
hiben.reis.in §.fin.ibi ex hac lege hæres extitit,un-
de cū illud lucrū,de quo in d.Auth. præterea,ac ēt
lucrū proueniens ex legato habeat originem uni-
formiter poſt mortē uxoris,meritò unū alteri im-
putatur,arg.eorum,quæ hn̄r in l.Paula callinico §.
fi.ff.de leg.3.& per Bar.in l.ſi fideicōmiſſum §. ſi ita
fuit eod.tit.& l.qui Romæ §.duo hæredes ff.de uer-
bo.oblig.At lucrum,qđ debet̄ ex diſpoſittone ſta-
tuti,eo ipſo,qđ dos fuit data,vr̄ ipſi marito incon-
tinenti quæſitū ſub ꝯdōne tn̄ mortis alterius cōiu-
gis,& ideò vr̄ difforme lucro prouenienti ex lega-
to,qđ in totū habet originē poſt mortē legatis tm̄,
& ratio huius argumenti,ſiue rn̄ſionis à fortiori ꝑ-
cedit in caſu noſtro,in quo debitū illud dotiū ma-
ternarū fuit ꝯctum,habuitq; originem ante mortē
patris,& ideò non debet imputari lucro,ſiue com-
modo perueniẽti ex legato poſtea facto,qđ origi
nē poſt mortem ipſius patris habere cœpit. Secun-
do rn̄detur,ꝙ ideò in d.Auth.præterea legatum cō
penſatur cū portione debita indiſtinctè , hoc eſt ēt
qn̄ quantitas legata non currit cum portione debi
ta,quia ꝑꝑ dictum legatū factum ceſſare vr̄ ratio
inopiæ,ob q̄ prouiſio d.auth.emanauit.Rn̄detur &
tertio illè Auth.non obſtare in caſu noſtro,quia lo-
quitur in debito neceſſario ex neceſſitate legis, cū
quo,ut ſupra dixi,facilius inducitur,& præſumitur
cōpenſatio,q̄ cum debito uoluntario, quale eſt de
bitum dotium,de quib.in caſu noſtro agitur, per
iura ſuperius allegata.¶ Tertio in fauorē d.Magda
lenæ conſidero,ꝙ ipſe teſtator in ſuo teſtō diſpo-
ſuit,ꝙ ſi ꝯtingeret ſibi teſtatori naſci unā, ſiue plu-
res alias filias fœminas, tunc reliq̄t eis, & cuilibet
eorū pro dotib.ſuis libras duas mille, & apparatus,
& ſic teſtator uoluit,q̄libet ipſarum filiarū naſcitu
rarū dotandam eſſe de proprijs bonis ipſius teſta-
toris in libris duab.millæ, Quo fit, ut credendū ēt,
ac præſumendū ſit,uoluntatem ipſius fuiſſe,qđ ēt
14 Magdalena,quæ erat unica filia iam nata, & † ad q̄
ꝑꝑea pręſumendum eſt patrem habuiſſe maiorē
affectionē,q̄ ad nōdum natas,arg.tex.cū ibi not.in
l.qui quartam in fi.& melius.in l.qui filiab.in prin.
ff.de leg.1.& eſt optimus tex.ibiq; Bar.& docto.in l.
ſi cognatis ff.de reb.dub.l.cū ita.§. in fideicōmiſſo
ff.de lega.2.Alex.in cōſi.219.uol.2.in fi.uerb.eſſe do-
tata de bonis ꝓprijs ipſius teſtatoris in libris duab.
mille ultra apparatus,maximè cū non ſit ueriſimi-
le patrem uoluiſſe facere differentiam, & inęquali
tatem inter ipſas filias,ſaltē in præiudiciū Magdale
næ unicæ filiæ,ut dixi,& iam natæ, q̄ quidem inæ-
qualitas,& differentia induceretur,ſi dotes mater-
15 næ debitæ in legato cōputarētur,& † uolūtas teſta-
toris interpretanda eſt ut per eam ſeruetur æquali-
tas inter filias.l.cum pater §.pater plurib. ff. de lega-
tis.2.& facit.l.ut liberis,ibiq; Bal.C.de collatio.&l.
fi.C.cōia utriuſq; iudic.¶ Nec obſtant ea , q̄ ſupra
fuerunt in ꝯrium allegata,& in primis,ꝙ dictum le
gatum cenſeatur factum animo compēſandi cū il-
lo debito dotium maternarum , ex quo vr̄ debitū
neceſſarium per tex.in d.§.ſi pater, & d. §.cum pa-
ter cum concordan.qa negatur hoc debitum eſſe
v6 neceſſarium neceſſitate legali , † prout requiritur
ad p̄ſumendā cōpenſationem,ut declarat Bart.quē
alij ſequūtur in d.§.ſi pater,& in d.§.cū pater. ¶ Se-
cundo non obſtat conſideratio facta de illis uerbis
pro omni eo,& toto,qđ ipſa Mag.petere,& exige-
re poſſet in bonis,& hæreditate ipſius patris,qa du
17 pliciter rn̄detur,primo ꝙ † Magdalena petēdo do-
tes maternas,nihil petit,ꝙ ſit de bonis,& hæredita
te teſtatoris,ut vn̄r importarem illa uerba in bo-
nis,& hæreditate ipſius teſtatoris,qm̄ dos materna
non eſt de bonis,& hæreditate patris,ſed de bonis,
& hæreditate matris,q̄uis fortè aliud eſſet,ſi teſta-
tor dixiſſet ſuper bonis,& hęreditate teſtatori, qa
illa dictio ſuper ſignificat acceſſionem,ut in termi-
nis noſtris declarat Bal.in d.l.liberti col.7.in fi. C.de
oper.liber.Secundo rn̄detur,ꝙ ꝯrium procederet,
qn̄ utrunq; hoc eſt debitū , & legatum conſiſteret
in quantitate,ita ꝙ caderet,& conueniret cōpenſa
tio,ut ſupra dictū fuit,ſecus aūt eſt in caſu noſtro,
in quo legatum vr̄ conſiſtere in ſpecie,quo caſu ꝑ
illa uerba pro omni eo, & toto &c. cōpenſatio fa-
cta non vr̄,ut ſupra dixi.Et hoc vr̄ fuiſſe expreſsè de
mente Bal.in d.l.liberti col.7. uerſ. uel dic. nam Bal.
ibi uolens declarare articulum ſimilē noſtro,diſtin
guit hoc modo,aut teſtator erat debitor ſpeciei,
& non fit compenſatio, aut quātitatis, & tunc aut
teſtator habuit reſpectū a bona ꝓpria,ut quia di-
xit,relinquo filię meæ centū pro ſua legitima,& ꝙ
non poſſit plus petere,& tunc filia non prohibetur
petere dotem maternam,aut dixit relinquo centū
pro omni iure,qđ poſſet prætendere ſuper hæredi-
tate meą,& tunc filia nihil pōt petere:ex quib. uer-
bis

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

his colligo mentem Bal. fuiſſe, ꝙ in primo caſu, in quo teſtator erat debitor ſpeciei, & in quo nõ vult compenſationẽ fieri, id procedat, utrumq; ſit ſimpliciter, & indiſtinctè, hoc eſt, ẽt qñ teſtator appoſuiſſet illa uerba pro omni eo iure, qđ poſſet prætẽdere ſuper hæreditate teſtatoris, & hoc apparet, q͂a Bal. poſtea in ſequenti caſu, in quo teſtator eſſet debitor quãtitatis, uim, & differentiã facit ſuꝑ uerbis teſtatoris, ut ſupra. Et ſi diceretur, ꝙ teſtator in caſu noſtro non erat debitor ſpeciei, ꝓut in caſu Baldi, ſed erat debitor dotis maternæ, quæ conſiſtebat in pecunia, & quãtitate, põt ad hoc replicari, ꝙ quo ad effectũ inducendi compenſationem ſufficit alterutrũ eorũ, vcʒ aut legatũ, aut debitum conſiſtere in ſpecie, nam in utroq; eadẽ rõ militat, & hoc probatur ẽt ex nota. per doct. & p̄ſertim per Alex. in d. §. ſi pater, & in d. §. cum pater, & in d. auth. p̄tera, ubi non faciunt differentiã, an legatũ ſit illud, qđ in quantitate conſiſtat, an uerò debitũ. Tertio non obſtat, ꝙ ſufficiat ex aliqua cõiectura apparere patrẽ ſenſiſſe de compẽſatione facienda, q͂a poſito hoc uerũ eſſe, tñ dico, ꝙ ꝑ illa uerba, de q͂bus in caſu noſtro, nõ vr̃ reſultare talis coniectura, ꝑ q͂̃ appareat de euidenti, ac ſpeciali uolũtate ipſius teſtatoris volentis compenſare dictum legatũ cũ illo debito dotium maternarũ, ex quo legatum conſiſtit in ſpecie, & debitũ illud in quantitate per prædicta. Et ſi diceretur, ꝙ imò reſultat ſufficiens cõiectura, ex quo illa uerba pro omni eo, & toto nõ poterant referri, niſi ad illud debitum dotiũ maternarum, ut ſupra ex aduerſo conſideratum fuit: Rñdetur ad hoc põt primo, ꝙ illa uerba poſſunt referri ad multa alia, & p̄cipuè, q͂a ipſa Magdalena fuerat incongruè dotata, & non attentis facultatib. paternis, nec ſ̃m ꝯdõnem ſuæ familiæ, iuxta l. ſi filiæ ff. de lega. 3. cũ ſimil. & ibi Bar. & ideò timens pater, † ne de iure poſſet ad ſupplementum dotis cõgruè agere ad Bald. in l. fi. C. de dotis promiſſ. & in auth. res q̃ C. cõia de lega. Alex. in conſ. 22. & in conſ. 64. uol. 4. & in cõſ. 69. uol. 1. Ioan. And. in addit. ad Spec. in tit. de inſtr. edit. §. 13. uerſ. ſed ſuper &c. ipſe fecit filiæ hoc legatũ ſub iſtis uerbis. Præterea ſ̃m ea, q̃ mihi in facto proponuntur, non fuerunt filiæ tꝑe nuptus data bona, & res pro apparatib. nuptialib. † q̃ de iure debẽtur filiæ, ſicut dos, vt uolunt oẽs doct. in d. auth. res q̃. Adde, ꝙ cũ de iure cõpenſatio de ſpecie ad quantitatẽ fieri non poſſit, ꝑꝑea † illa uerba debent potius reddi ſuperflua, & fruſtratoria, q͂̃ qđ operentur effectũ repugnantẽ diſpoſitioni iuris, & contineant p̄iudiciũ iuris alterius, arg. tex. in c. in his, & c. dudũ de priuileg. c. dilecti, & c. ſuggeſtũ de decimis, & facit ad hoc tex. in §. hæres purè inſtit. de hæred. inſtit. Nec obſtat doctrina Bar. in d. §. ſi liberi inducta; vt ſupra, q͂a ex rñſionibus traditis ſecũdo argõ illi rñſum apparet. ¶ Vltimo non obſtat id, qđ uoluit Paul. de Caſt. in d. §. ſi pater, tenens, ꝙ ſi pater fecit legatũ filię cõtinẽs minus, q͂ eſſet in dote, & prohibuit eã amplius petere, & ipſa agnouit legatum nõ põt ipſa filia ẽt quatenus plus ſit in dote petere iurib. ſupra allegatis; Nã rñdetur primo, ꝙ Imo. in l. cũ pater §. qui dotale ff. de leg. 2. ꝯ̃rium tenet: Præterea rñdetur dictũ Pauli procedere, qñ legatũ factum à patre filiæ intelligitur factũ animo cõpenſandi, prout qñ utrunq; conſiſteret in quantitate, uel qñ eſt debitum neceſſarium ex neceſſitate legali, non aũt qñ legatum conſiſtit in ſpecie, & debitum in quantitate, uel è ꝯ̃, aut qñ eſt debitum uoluntarium, prout eſt in caſu noſtro, quia tunc legatum non vr̃ factum animo compenſandi, ut ſuperius probatum fuit. Ex quibus omnibus concludi põt ad fauorem Magdalenæ legatariæ, ꝙ licet ipſa legatũ prædictum agnouerit, & acceptauerit, tñ poſſit ultra legatũ ẽt dictas dotes maternas ab hærede ſcripto petere, & conſequi. Laus Deo.

SVMMARIVM.

1 *Legitima debetur filijs ex bonis paternis unà cum fructib. à die mortis patris abſque aliquo onere etiam fructum: & idem eſt in omni legitima, & Trebellianica. num. 4.*

2 *Legitimam non habet filius niſi fructus eiuſdem habeat.*

3 *Fructus Trebellianicæ, & legitimæ non poſſunt à patre filijs prohiberi.*

4 *Trebellianica unà cum fructib. etiam bona fide perceptis reſtituitur non modò filio, ſed etiam hæredi extraneo.*

5 *Fideicommiſſarius, qui extante fideicommiſſi cõditione bona etiam propria auctoritate ante reſtitutionem ſibi factam tenuit, & poſſedit, fructus ſuos facit, præterquam Trebellianicæ: ſecus ſi nondum extante conditione.*

6 *Fructus legitimæ, & Trebellianicæ non modò extantes, ſed etiam conſumpti debentur.*

7 *Ab expenſis utraq; pars eſt abſoluẽda ob rerũ iudicatarũ uarietatem, difficultatem rei, ac utriuſq; mutuam uictoriam.*

8 *In expenſis non fit condemnatio, quando de aliquo incidenti cognoſcitur ſuper mero iuris articulo.*

9 *Idem ſi ſuper illo incidẽti pars uicta plurium doctorum conſilia ad ſui fauorem habuiſſet.*

10 *Idem ſi ſuper negotio principali iuſtam haberet cauſam litigandi, niſi ſtilus loci aduerſaretur.*

EPITOME.

Legitima & Trebellianica ſunt filijs, & ijs, quib. debentur, à fideicõmiſſarijs reſtituendæ unà cum fructib. à die mortis grauati perceptis nõ modo extantib. ſed etiam conſumptis.

CONSILIVM CXXXV.

Præſuppoſito pro uero, ꝙ teſtm̃ D. Calapini, de quo in actis hr̃, ſit de iure releuandũ, & in publicam, & authenticã formam redigendũ; Item ꝙ D. Andræas, & litis cõſortes de Calapinis, non obſtantib. cõpenſationib. oppoſitis, teneantur ẽt ad reſtitutionẽ fructuũ, quos perceperunt poſt mortem D. Iacobi ex illa parte bonorũ, q̃ ad D. Iacobum peruenerunt ex bonis, & hæreditate D. Chriſtophori de Morellinis occaſione teſtamenti d. Chriſtophori ſaltem à die litis conteſtatę, ut dictum fuit, & arg. tex. cũ ibi nota. in l. 3. ff. de interdictis, & eorũ, q̃ uoluit gl. in l. fi. C. de interdictis, iunctis nota. ꝑ gl. in c. fi. de ordi. cogni. & his; q̃ hñr in l. fi. C. de cõpenſ. uidẽdum eſt, an d. D. Andræas, & litis cõſortes, quib. rõne fideicõmiſſi paterni in effectu debetur ſolũ dimidia pars hæreditatis illius partis, in qua D. Iacob. ſucceſſerat D. Calapino eius patri, quia reliqua dimidia debet dominab. comitiſſi filiab. D. Iacobi antiquioris, & ſororib. Iacobi iunioris ratione legitimæ debitæ iure naturæ, & Trebellianicæ detrahendæ ꝑꝑ fideicommiſſum reſtituendũ ſub ꝯdõne, prout hr̃ in dicto teſtõ D. Calapini iuxta tex. cum ibi nota. in c. Raynutius, & in c. Raynaldus de teſtamẽtis, & per glo. & doct. in l. q͂̃q͂̃ C. de fideic. per Paul. de Caſt. & alios in l. iubemus C. ad Treb. in quibus D. Iacob. grauari non potuit, iuxta l. qm̃ in priorib. C. de inoffi. teſt. & in d. l. iubemus cũ ibi nota. & plenè hr̃ in l. Marcellus in prin. ff. ad Trebell. teneãtur non ſolum ad legitimam, & Trebellianicam præſtandam dominab. comitiſſis, ſed ẽt ad reſtitutionẽ fructuũ dictarum legitimæ, & Trebellianicæ à die mortis D. Iacobi, quos perceperunt d. D. Andræas, & litis cõſortes: & qm̃ hæc non vñr habere multum difficultatis, ideò ſuper ijs breuiter inſiſtẽdum eſſe duximus, & ſeparatim per

tractan-

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN